

PRO SUCCES

Revista Pro Succes
Buletin informativ al Liceului
"Pro Succes"
Nr. 11, 2014

Liceul Teoretic "Pro Succes"
Str. Așhabad 129,
MD-2043,
Chișinău,
Rep. Moldova
Tel: +373 556067
Fax: 551-522

Colegiul de redacție

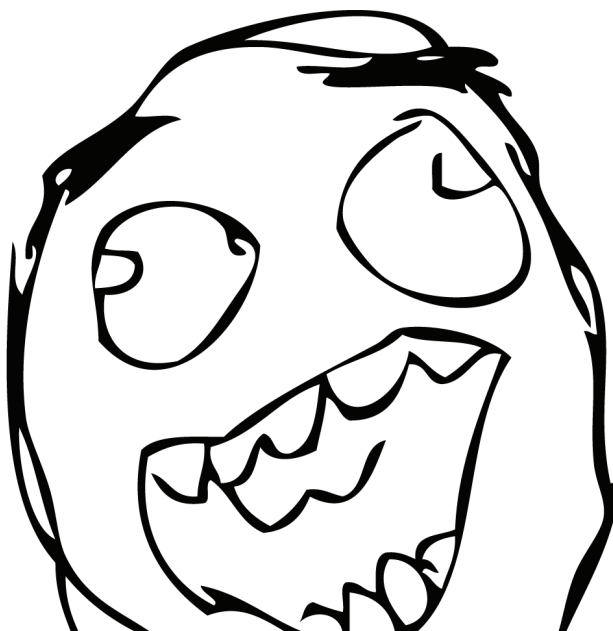
Redactor șef:
Marina LUNGU

Redactor:
Valeria CHIORESCU

Colaboratori:
Mihaela BURLACU
Diana CRISTEA
Alexandru BRĂTESCU
Oxana CALANCEA
Ana CRISTOFORICI
Daniela DELINSCHI
Elena ROȘCA
Daniel MUNTEANU

Cuprins

Eminescu și sacrificiul întemeierii culturii noastre moderne	2
5 ani de la trecerea în neființă a poetului Grigore Vieru.....	4
Întâlnirea cu absolvenții a devenit deja o tradiție în Republica Moldova.....	5
Evenimente, evenimente, evenimente.....	6
Scriitori născuți iarna.....	8
CREAȚIILE ELEVILOR.....	12
24 ianuarie - Unirea Moldovei și a Țării Românești din 1859	13
Îndemn la demnitate. (Demnitatea umană și națională).....	15
27 ianuarie - ziua internațională a comemorării victimelor holocaustului...	16
Resping ideea de violență.....	18
Tineri și Ingenioși!.....	20
Biblioteca revistei	22
Pagina de FUN	24

Eminescu și sacrificiul întemeierii culturii noastre moderne

La 15 ianuarie 2014, Mihai Eminescu ar fi împlinit 164 de ani de la naștere. Poetul este celebrat în toată țara prin diverse evenimente culturale.

Președintele Uniunii Scriitorilor, Arcadie Suceveanu, a declarat că această zi are o încărcătură spirituală deosebită. *„Chiar dacă lumea s-a schimbat, s-a pragmatizat, Eminescu este cel care ne poate aduna în jurul lui sub steagul limbii române. Chiar dacă tinerii nu mai citesc poezii așa cum au citit odinioară, totuși cele mai sincere sentimente umane îi apropie în mod inevitabil de poezia lui Eminescu, deoarece rămîne mai departe poetul care ne reprezintă, care a sintetizat întreaga noastră istorie și suferință într-o sintagmă celebră - Suntem români și punctum!”*, a declarat Suceveanu.

1869

1878

1885

1887

Filosofia este dragoste de înțelepciune, dragoste de lumină. Dar lumina personalizată este Dumnezeuul Însuși. Putem spune că prin filosofie înțelegem iubirea lui Dumnezeu, prietenia pentru Dumnezeu, dragul de Dumnezeu. Marile sisteme filosofice grecești sunt mari declarații de iubire, iar marii filosofi – Socrate, Platon, Aristotel, sunt mari iubitori de înțelepciune, de adevăr, de Dumnezeu, așa cum putea fi El înțeles atunci. Filosofia grecească a pătruns în spațiul românesc pe filieră creștină, ca fiind una dintre rădăcinile tradiției ortodoxe. Pe pereții bisericilor noastre sunt prezenți filosofi greci – Pitagora, Socrate, Platon, Aristotel, alături de profeții Vechiului Testament – Moise, Isaia, Ieremia, Iezechiel, David, Solomon, și de Sf. Ioan Botezătorul, cel care deschide seria sfinților creștini.

Eminescu însuși așa va fi cunoscut, într-o primă

formă, filosofia antică grecească zugrăvită în biserică. Din Grecia, filosofia a revenit în spațiul Europei apusene, mai târziu, prin secolul al XIV-lea, după ce fusese adoptată de percepția socială creștină, prin intermediul imigranților bizantini. Ea a declanșat, de această dată, un entuziasm extraordinar, care a condus la apariția Renașterii. În Occident, a fost primită ca o formă de cunoaștere despuiață atât de veșmîntul ei supramundan cât și de patima creștină, și de aceea a intrat imediat în concurență cu învățătura catolică. Desolidarizată de religie, de legătura cu transcendentul, filosofia își începe astfel lungul exil occidental. Așa o găsește Eminescu, în secolul al XIX-lea, în spațiul german, unde se află la studii. Orice epocă istorică are un spirit al ei. Orice spațiu geografic are un spirit al lui. Cum să fi fost spiritul timpului și spiritul locului ce au configurat viața lui Mihai Eminescu?

Secolul al XIX-lea. Spiritul său este și nu este același în toată Europa. Țările Române. Aici domnea spiritul răsăritean ortodox, bizantin, peste care s-a așternut un nou spirit revoluționar pașoptist și unionist-naționalist, venit din alte părți. Este prezent, de asemenea, și un spirit isihast, care se menține o vreme, în pofida modernității presante. Nu demult, în 1794, murise Paisie Velicikovschi, Sf. Paisie de la Neamț, cel care a reînviat isihasmul în Moldova, publicând prima Filocalie românească la Dragomirna, în anul 1782. Asemenea lucrări, de adîncă și nevoitoare spiritualitate, nu rămîn fără urmări în sufletul oamenilor din sînul Bisericii. Nu au rămas fără ecou nici în sufletul lui Eminescu, despre care ne imaginăm că, „băiet fiind”, mergea la liturghie în biserica familiei sale de la Ipotești. Spiritul românesc mai e, totodată, în secolul al XIX-lea, și un spirit latinizant, concretizat, în Moldova, în ideea-forță a lui Vasile Alecsandri de „gintă latină”, comunitate de sînge și simțire. În Europa occidentală, spiritul apusean e, incontestabil, romantic, entuziast și depresiv totodată. El este, desigur, un spirit catolic, dar mai ales protestant – în spațiul germanic frecventat de Eminescu, un spirit creator de mari construcții filosofice, cu o complicată arhitectonică de abstracțiuni conceptuale.

Omul protestant este autorul mării metafizici germane a secolului al XIX-lea, așa cum apare ea la Kant, Hegel, Fichte, Schopenhauer, Feuerbach. Cele mai importante teme abordate de acești gînditori sunt ființa și neființa, timpul și spațiul, relația dintre eu și non-eu, originea universului, problema libertății, a fericirii, a morții. Deschis și curios, tînărul Eminescu s-a aplecat asupra acestor sisteme filosofice care l-au impresionat, desigur. Spiritul apusean este, de asemenea, unul științific. Încă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, Kant fundamentează o teorie cosmogonică privind formarea sistemului nostru solar.

În mai 1865, Rudolf Clausius, pe baza principiului al doilea al termodinamicii, introduce conceptul de entropie, cu o lungă carieră științifică și filosofică. Efectul cel mai spectaculos al entropiei este teoria morții termice a universului. Eminescu o poetizează atît de frumos: Cum planetei toți îngheață și s-azvîrl rebel în spațiu. Există și o dimensiune social-politică a spiritului occidental. Proclamînd insuficiența metafizicii, K. Marx teoretizează despre lupta de clasă, revoluția și biruința proletariatului. Trăind în secolul al XIX-lea, acasă – în spațiul românesc, și la studii – în spațiul germanic, Eminescu a fost locuit atît de spiritul răsăritean, cît și de cel apusean.

Ecouri apusene se află și în poezia *Scrisoarea I*, unde metoda conceptuală occidentală e aplicată la pro-

blematica ființei și neființei, a originii și morții universului; în *Luceafărul* – care conține imagini cosmologice de factură kantiană; în Împărat și proletar – unde apare ideea inegalității sociale acuzate de Marx. Toate aceste urme romantic protestant-apusene se diluează, însă, în fondul răsăritean, ceea ce nu face, totuși, din Eminescu, un poet ortodox, dar nici nu-l lasă pradă altei religii.

Celebra idee a vieții ca vis l-a vizitat des pe poet: *Căci e vis al neființei universul cel himeric*. În contextul gîndirii și simțirii occidentale, sensul ei, puternic depri-mant, este că viața se dovedește inconsistentă, pentru că Cel care a creat-o a uitat de ea, a părăsit-o; sau doarme; sau, de fapt, nici nu există cineva care s-o fi creat. De aici și pînă la gîndul de mai tîrziu al lui J.-P. Sartre, că viața este un accident, nu-i decît un pas. Moartea este limita ultimă. Transcendentul nu există.

Uneori Eminescu a preluat ideea ca atare, poate în sens programatic, de a vădi apartenența sa la romantismul vremii. Pînă la urmă, însă, viața ca vis dobîndește în poezia eminesciană alt înțeles, și anume că viața pămîntească, trecătoare, este o aparență, adică o realitate care apare explicit, dar nu o realitate ultimă. De fapt, moartea nu este, ca în conștiința apuseană, o limită finală care să ne îngrozească, să ne exaspereze, să ne deprime. Moartea este un visticel de viață (în poezia *Cu mîine zilele-ți adaogi*), o deschizătoare a drumului spre casă (*Mai am un singur dor*) sau spre patria celestă (*Peste vîrfuri*). Este prezentă aici ideea platonice a lumilor, idee toarsă pe firul filosofiei Părinților Bisericii și ajunsă, pe o cale tainică, chiar la Eminescu.

Totuși, gîndirea marelui nostru poet național conține un conflict între spiritul său propriu, pe care l-am numit răsăritean, ortodox și latin, și cel de împrumut, de tip apusean, german, protestant, metafizic, științific – conflict rămas nerezolvat.

Eminescu a trăit în sinea sa înțîlnirea dintre cele două forme ale spiritului timpului, a nutrit-o cu sufletul său și, printr-un gest sacrificial, a convertit-o apoi în act întemeietor de cultură. Odată cu Eminescu cultura română își asumă explicit dialogul (sau lupta?) cu Europa nelatină, neortodoxă, devenind astfel cultură modernă.

Irina IORGA

(articol preluat din Lunarul de cultură „Serie veche nouă” Anul VI, nr. 1(61), ianuarie 2014 ISSN 2066-0952 VATRA, *Fondatori *Ioan Slavici, Ion Luca Caragiale și George Coșbuc* „Vatra Veche”; „Noua Vatra Veche” – Redactor-șef fondator Romulus Guga, 2009, Redactor-șef Nicolae Băciuț)

din partea redactorului șef, Mariana LUNGU

5 ani de la trecerea în neființă a poetului Grigore Vieru

Debutînd cu placheta de versuri pentru copii „Alarma”, lui Grigore Vieru îi apare, în 1980, abecedarul pentru preșcolari „Albinuța”, care a suportat cîteva ediții. În 1994, Editura Didactică și Pedagogică din București îi reeditează „Albinuța” într-un tiraj de 300 de mii de exemplare.

Întrebat dacă e greu să scrii pentru copii, poetul a afirmat: *Nu. Dacă ai un coautor: copilul din tine. Dacă n-a murit copilul din tine, care întotdeauna are dreptate.*

Într-un dialog cu Eugen Cormănescu, poetul mărturisește: Știu că nu am geniu. Nici măcar nu sunt un mare poet. Sunt un poet. Românii au numai două genii: Poetul anonim și Eminescu. Să știți că avem o poezie populară fără seamăn. Avem și poeți de geniu: Arghezi, Blaga, Baco-

via, Stănescu, Sorescu, Ioan Alexandru, Adrian Păunescu...

Unul dintre cele mai frumoase și tulburătoare segmente ale vieții poetului este faptul că Domnia Sa a compus versuri pentru piese celebre din muzica clasică universală: *Sonata lunii* de Beethoven, *Sonata pentru pian nr. 15* de Mozart, *Barcarola* de Ceaikovski, *Visul* de Schumann, *Cîntece fără cuvinte* de Mendelssohn, *Rapsodia a II-a* de Enescu.

Pentru poet, cea mai importantă carte de literatură, după Biblie și după Eminescu, este Dicționarul Limbii Române. *Mai stau și azi aplecat asupra lui. Mi-am pierdut somnul tot căutînd cuvîntul potrivit. De peste 30 de ani nu pot dormi decît 3 ore pe noapte. Medicii mi-au recomandat drept remediu odihna și liniștea.*

Ca puncte culminante, în ceea ce ce privește aprecierea activității sale literare, pot fi considerate acordarea titlului de academician de către Academia Română și înaintarea la Premiul Nobel pentru Pace, onoare de care se mai învredniciseră doar poeți ca Lucian Blaga și Gellu Naum.

Un alt moment unic în viața poetului a fost sărbătoarea a 60 de ani de la nașterea sa de către Statul Român, o premieră în istoria culturii basarabene.

După ce trece pentru prima dată Prutul în cadrul unei delegații de scriitori sovietici, Grigore Vieru avea să ne mărturisască: *Dacă visul unora a fost ori este să ajungă în cosmos, eu viața întreagă am visat să trec Prutul.*

(Din cartea *Strigat-am către tine* de Gr. Vieru)

La 18 ianuarie 2014 s-au împlinit cinci ani de la trecerea în eternitate a poetului Grigore Vieru, unul dintre cei mai iubiți poeți români din Republica Moldova. Marele poet ne-a părăsit, dar ne-a lăsat poeziile, cuvintele sale, care îi poartă sufletul și ne oferă tentația de a trăi, de a simți și de a iubi.

Grigore Vieru, acel poet ce însuflețește și face să strălucească de semnificații neobișnuit de adînci tot ce nimește sub pana sa inspirată și originală. Trecute mai întîi prin inima sa iubitoare și prin mintea valorificatoare a sensurilor fundamentale ale oricărui fapt inclus adesea într-un amănunt la prima vedere, realitățile evocate, *autorvorbesc* de la sine despre ceea ce e important sau chiar definitoriu pentru om, pentru viață, pentru destin, etc.

Din acest motiv Grigore Vieru se poate ușor lipsi de

rima clasică și de ritmul obișnuit al versurilor. În schimb cititorul îi poartă dragostea și viața ... noi toți trăim prin versurile, ... prin măiestriile, prin gîndurile marelui poet.

Astfel, astăzi, nu deplîngem, ci ne amintim cu drag de cine a fost Grigore Vieru și ce a lăsat în urma sa. Viața lui, curmată la 2 zile după tragicul accident rutier din 2009, nu a trecut neobservat, ba mai mult, Grigore Vieru a readus puterea și lumina spiritului de om iubitor de țară, de mamă, de îndrăgostit și pasionat de frumos în fiecare dintre noi.

Cuvintele sale rămîn actuale și poeziile se regăsesc în fiecare suflet de-al nostru.

Eu știu cît prețuiesc, dar n-am atîția bani ca să mă plătesc! (un OF de-al poetului Grigore Vieru)

de Diana CRISTEA, cl. a IX-a

Întîlnirea cu absolvenții a devenit deja o tradiție în Republica Moldova

Prima sîmbătă din luna lui februarie este declarată, tradițional, „Ziua întîlnirii cu absolvenții”. Ziua în care absolvenții instituțiilor de învățămînt își dau întîlnire cu foștii colegi și profesori, pentru a depăna amintiri și a vorbi despre realizările de peste ani.

Este ziua în care foștii elevi revin în clasele și băncile care acum nu mai sunt ale lor, dar care cîndva le erau confidente la bine și la rău, la studii și la năzbîtii, la lucrări de control, cu copiate prin mîneci sau cu cărți pe genunchi.

Într-adevăr anii petrecuți pe băncile liceului alături de o mulțime de colegi care uneori îi considerăm mai buni sau mai răi, nu se uită niciodată.

Ziua Întîlnirii cu absolvenții oferă totuși o maximă posibilitate de a-ți revedea foștii colegi de bancă și de clasă, mult iubiții profesori pe care îi urai la nesfîrșit cînd îți dădea cîte o notă mai rea și nu în ultimul rînd sălile de clase, în care o dată aruncîndu-ți privirea îți răscolește trecutul regretabil.

Am avut ocazia să depănăm amintiri, la distanță, cu unul dintre foștii noștri absolvenți – Nicolae Chiorescu, adresîndu-i cîteva întrebări:

1. Care este CEA mai frumoasă amintire legată de școală?

Toate amintirile sunt deosebit de frumoase prin ceea ce reflectă, o filă din trecut, într-un context, e deosebit de frumoasă o amintire, în alt context, o altă amintire. E regretabil faptul că muritorii tind a face o selecție artificială a frumuseții. Cu timpul înveți că toate amintirile din trecut au aceeași valoare, căci sunt ale tale.

2. Consideri că liceul a influențat alegerea viitoarei facultăți? Cum?

O atare posibilitate există, doar că modul în care liceul ar fi putut să-mi influențeze alegerea, îmi rămîne necunoscut, din simplul considerent că, posibil, a fost o influență imperceptibilă, ce-și avea rădăcinile într-o perioadă extinsă.

3. Ce emoții ai avut în timpul ultimului sunet?

Emoții pozitive, scăldate de apele neliniștite ale viitorului, ce aducea, tot mai aproape, examenele de bacalaureat.

4. Dacă ai avea posibilitatea, te-ai întoarce înapoi în anii de liceu?

Da, mi-ar plăcea să re trăiesc clipele petrecute la liceu, dar nu definitiv, ci drept acte dintr-o scenă de teatru, o experiență, care să reflecte ceea ce a fost cîndva.

5. Care a fost materia preferată și de ce?

Nu cred că am avut discipline preferate. Au existat discipline la care eram responsabil și conștient de utili-

tatea acestora și discipline la care eram iresponsabil și ignorant. De altfel, am manifestat un interes deosebit față de istorie, limba și literatura română, limba rusă. Azi, interesul meu e orientat spre discipline precum fizica, biologia și matematica.

6. Consideri că anume frecventarea liceului Pro Succes te-a influențat într-un anumit fel modul de viață asupra vieții? Cum?

E de domeniul evidenței faptul că, Liceul Teoretic Pro Succes, instituția la care am învățat, m-a influențat semnificativ și mi-a format o viziune distinctă, prin intermediul activităților organizate și desfășurate, al climatului și mediului prietenos, de odinioară, colectivului și, nu în ultimul rînd, prin intermediul cadrelor didactice.

7. Ce mesaj ai transmite viitorilor absolvenți din liceu? Dar profesorilor?

Mesajul pe care îl transmit viitorilor absolvenți e: „Învățați să trăiți clipa!”, iar cel pe care aș vrea să-l transmit profesorilor e: „Contează lecțiile de viață pe care reușiți să le transmiteți elevilor, la fiecare lecție”.

**Trec anii spre culmi, ciocîrliei se înalță
Cu triluri frumoase, cu noi melodii
Dar anii de școală rămîn o povară
Și-n anii devreme, și-n anii tîrzii.**

Evenimente, evenimente, evenimente...

Evenimentele ce au avut loc în toată țara nu au fost trecute cu vederea nici în incinta Liceului Teoretic *Pro Succes*.

Limba română este o limbă indo-europeană, din grupul italic și din subgrupa orientală a limbii romanice. Printre limbile romanice, româna este a cincia după numărul de vorbitori, în urma spaniolei, portughezei, francezei și italienei. De asemenea este înregistrată ca limbă de stat, atât în România, cât și în Republica Moldova, unde circa 75% din populație o consideră limbă maternă.

Astfel, tradițional, în perioada de 13.01 - 17.01 a fiecărui an în școlile Republicii Moldova se organizează „**Săptămîna limbii române**.”

În LT *ProSucces*, anul acesta, aceasta s-a desfășurat în după amiaza orelor de studii:

Luni: „Concursul gazetelor” - cl.V-IX

(Fiecare doritor a realizat o gazeta de perete pe tema „Limba maternă ca floarea eternă.”)

20 – 25 ianuarie 2014 s-a desfășurat „**Săptămîna istoriei și a geografiei Republicii Moldova**”

Aceasta din urmă a provocat elevii să-și descopere țara prin personalitățile

Marti: „Cîmpul minunilor” -cl. V-VIII

(Concursul tradițional rus „Поле Чудес”. Participanții trebuie să descopere cuvîntul, propunînd cîte o literă din alfabet.) Cîștigătorul a fost un elev din clasa a VI-a.

Miercuri: „Recital de poezii – Omagiu adus poetului M. Eminescu”

(Fiecare doritor a recitat o poezie dedicată poetului sau scrisă de poet.)

Joi: filmul „Cucoana Chirița”, invitați toți doriitorii.

Vineri: Comemorarea poetului român din Basarabia – Grigore Vieru și „Brain Ring” – cl. IX-XII

(Concurs între 2 echipe. Participanții trebuie să răspundă la diverse întrebări, timp de un minut de gîndire.)

Realizatorii acestor activități mulțumesc și transmit sincere felicitări participanților pentru că toți sunt considerați cîștigători. A fost o luptă în care a învins Prietenia. La fel, îi îndrumăm pe ceilalți să nu fie absenți la următoarele evenimente din acest an.

marcante ale poporului român, fiecare din ei elaborînd proiecte individuale cu tema „Personalități marcante ale neamului nostru.”. Imagini cu locurile frumoase ale plaiului nostru au abundat pe posterele cu tema „Cunoașteți plaiul!”; săptămîna, încheindu-se cu un Concurs Interactiv – Dezbareri: „Pro UE vs Pro UV”.

Lanțul activităților și noile talente ale elevilor au fost descoperite în cadrul „**Săptămîinii limbii engleze**”: lecții publice, desene, postere, recitaluri, cîntece și activitatea din 14 februarie 2014 – Valentine's day – Ziua Îndrăgostiților.

Aceasta a început cu o altă sărbătoare, tradițional sărbătorită în noaptea de 31 octombrie - Sărbătoare de Halloween, în special în Statele Unite ale Americii, Canada, Marea Britanie și Irlanda. Celții credeau că în noaptea sărbătorii limita dintre

tărîmul celor morți și lumea lor devine neclară și că fantomele celor decedați se întorc să bîntuie pămîntul.

La noi la liceu copii au organizat o sărbătoare înspăimîntător de frumoasă. Cu decorații alese, castelul lui Graf Dracula, lilieci, păiangeni, lumînări, dovleci cu diverse fețe și desigur – cum fără dulciuri? Personajele acestei sărbători i-au făcut pe elevi să se sperie, dar și să se amuze. Unii au avut ocazia să fie în această zi specială, în roluri de vrăjitoare, spiriduși, sirene și altele. S-au desfășurat scenete și concursuri ce nu i-au lăsat pe copii să se plictisească, ci din contra participarea și veselia creată la maxim i-a făcut să zică spre sfîrșit că a fost cea mai reușită sărbătoare de Halloween din toți anii!

iubirii veșnice.

LT *Pro Succes* în fiecare an își lasă amprenta în istoria zilei de Sfântul Valentin. Anul acesta, profesoarele de engleză Irina Stropșa și Bobeico Angela în colaborare cu cei din clasa a XI-a, a XII-a și a V-a au creat o atmosferă plăcută și romantică. Cu tavanul plin de inimioare, ei ne-au vorbit despre legenda sărbătorii de Sfântul Valentin, s-au recitat poezii în limba engleză și cum fără un concurs și o scenetă.

Concursul, pregătit de elevii clasei a V-a, a fost FRUMOS! Pe fețele colegilor mai mici se citeau atâtea emoții și griji, în special la băieți. Aceștia au demonstrat că sunt curajoși când au riscat trebuia să-și coafeze partenera sau când au făcut cadou o floare acelei domnișoare. Dar, emoțiile cele mai tari le-au dat peste cap când a venit vorba de dansul în perechi. Ei s-au descurcat de minune și dansau cu atîta de multă grație, grijă și atenție, ca totul să fie perfect, ca pînă la urmă să le reușească și să învingă!

După dragostea de care au dat dovadă cei mici, elevii din clasele mari au jucat un fragment din cea mai

romantică și tragică, în același timp, poveste de dragoste „Romeo și Julieta” de W. Shakespeare.

Costumele lor ne-au teleportat în acele timpuri, iar pasiunea cu care au jucat a fost cireașa de pe tort al evenimentului.

La final, Ecaterina Cojocar și Daniel-Darius Sadovei, elevii din clasa a XII-a ne-au topit inimile definitiv cu talentul lor printr-un moment muzical.

Pe 14 februarie 2014, elevii din LT *Pro Succes* au demonstrat că pot face excelent orice nu li s-ar cere!

Dragobetele – sărbătoare tradițională veche, marcată amplu cîndva, înlocuită sau greșit adaptată astăzi la Ziua Îndrăgostiților – Sf. Valentin.

Conform calendarului creștin ortodox la 24 februarie se sărbătorește *Întîia și a doua aflare a Capului Sf. Ioan Botezătorul*, sărbătoare numită în spațiul slav Glavo-Obretenia.

În folclor acest încîntător Zeu al dragostei este numit și Logodnicul păsărilor, fiindcă se spune că oficial în mod simbolic nunta în cer a înaripatelor. Cică de Dragobete păsările nemigratoare se strîng în stoluri, își caută fiecare cîte o pereche potrivită pentru împerechere, după care trec la construirea cuiburilor. Se întîmplă, totuși, că unele zburătoare să rămîină singure. Ca atare, nu vor avea nici cuib, urmîind ca abia peste un an să reia căutările.

Dragobetele este pentru români mai mult decît un ocotitor al necuvîntătoarelor cerului, ci mai ales o Divinitate a iubirii pămîntene.

Potrivit unor legende populare, Dragobete, ori conform altei variante Dragomir ș. a. a fost fiul Babei Dochia. El este prezentat ca un tînăr voinic, frumos și bun ca Făt-Frumos din basme – simbolul dragostei firești, curate. Dragobete inspiră fetelor și femeilor „încredere în dragoste”.

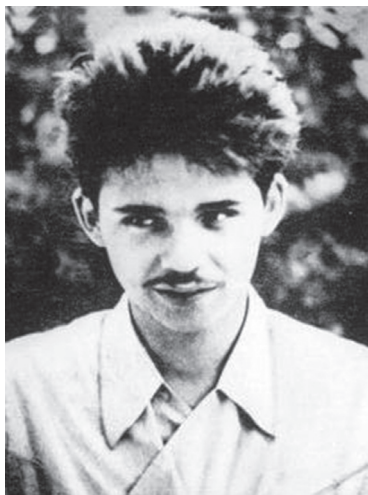
Obiceiuri. Tradiții. Superstiții. (vezi pe copertă)

de Oxana CALANCEA, cl. a X-a și Ecaterina COJOCARU, cl. a XII-a

Scriitori născuți iarna...

DECEMBRIE

Nicolae LABIȘ

Dor

Pentru ce-am plecat,
Unde mă îndrept?
S-au întunecat
Sensurile-n piept,
Dar o flacără
Mă cheamă acolo
Sub straturi de nea
Și vreau să treacă
Liniștea mea.

Nicolae Labiș (n. 2 decembrie 1935, Poiana Măru-lui, comuna Mălini, județul Suceava - d. 22 decembrie 1956, București) a fost un poet român cu un talent remarcabil. Fiu de învățători (Eugen și Ana-Profira), Nicolae Labiș învață să citească pe la 5 ani, de la elevii mamei sale. De asemenea, începe să și deseneze. Școala primară o începe în satul natal (în clasa mamei sale); apoi, din cauza celui de-al doilea război mondial, o continuă în refugiu, în comuna Mihăiești, satul Văcarea unde va urma clasa a III-a, obținând numai note de 9 și

10. Colegii de atunci își amintesc că scria poezii și scenele și îi plăcea să apară în public ca recitator.

În 1950 are loc consfătuirea tinerilor scriitori moldoveni. Labiș este cel mai tânăr dintre participanți. Prezent ca o *minune locală*, el uimește pe cei de față prin cultura vastă, solidă și se impune tuturor prin severă stăpânire de sine. La festivitatea finală recită propria sa poezie *Fii dîrz și luptă, Nicolae!*

A vrut să ia tramvaiul pentru a se întâlni cu Maria Polevoi, iubita sa. Labiș s-a dezechilibrat, s-a prins de grătarul dintre vagoane, a căzut cu capul pe caldarîm. Măduva spinării îi era secționată (practic era decapitat și trupul paralizat). La spital mai era conștient, dar chirurgii nu l-au putut salva. Unii contemporani sau martori oculari susțin ca ar fi putut fi vorba de un asasinat politic dat fiind că în acea perioadă nu era în relații cordiale cu *Securitatea*. La 22 decembrie Nicolae Labiș moare în spital. Este înmormîntat la cimitirul Bellu.

Poemul *Moartea căprioarei*, inspirat de un eveniment real, l-a făcut celebru în rîndul mai multor generații de adolescenți. Criticul Eugen Simion l-a supranumit, folosind o metaforă din basme, „*buzduganul unei generații*”, căci debutul său avea să anunțe generația lui Nichita Stănescu, cunoscută sub numele „*generația șai-zecistă*”.

Hortensia PAPA-DAT-BENGESCU

S-a născut la Ivești, județul Galați lângă Tecuci, la 8 decembrie 1876. Tatăl ei Dimitrie Bengescu, a fost ofițer avansat pînă la gradul de general și a Zoei Ștefănescu și, ca unic copil al unei familii „de condiție bună”, este inteligentă și răsfățată de părinți. Face studii la un pensi-

on de domnișoare. La 20 de ani se mărită cu magistratul Nicolae Papadat. Cariera literară e întârziată din pricina transferurilor soțului dintr-un oraș în altul (Turnu-Mă-

gurele, Buzău, Focșani, Constanța) și de numeroșii ei copii: Nen, Zoe, Marcela, Elena. Debutul editorial în 1919 cu volumul „*Ape adînci*”, laudat de Ibrăileanu.

În timpul războiului e soră de caritate în gara Focșani, moment evocat în romanul „*Balaurul*” (1923). După război, se apropie de gruparea de la *Sburatorul*. La îndemnul lui Lovinescu, evoluează spre o proză „obiectivă”, așa cum se va vedea în ciclul familiei Hallipa („*Fecioarele despletite*”, „*Concert din muzică de Bach*”, „*Drumul ascuns*”, „*Rădăcini*”). Din 1933, se stabilește în Capitală. Scrie „*Logodnicul*” (1933), și, în 1946, obține Premiul Național pentru proză.

1955 - La 5 martie moare la București, după cîteva, rare, intervenții publicistice postbelice care mai amintesc existența scriitoarei, atinsă de o boala îndelungată și penibilă, care o răpusese psihic înaintea dispariției fizice. „*Fiecare din noi e un instrument, fiecare suflet are sunetul lui.*” (H. P-B)

IANUARIE

Emil GÎRLEANU

1878 — În noaptea de 4 spre 5 ianuarie se naște, la Iași, Emil Gîrleanu într-o veche familie de răzeși moldoveni din Gârleni, Bacău. Tatăl, colonelul Emanoil Gîrleanu (1846-1918) este fiul serdarului Dinca Gîrleanu. Mama, Pulheria, născută Antipa, de origine greacă. Părinții se des-

part și copilul e lăsat în grija unor mătuși. Clasele primare le urmează la școala publică de băieți nr. 2 din Sararie, învățînd după *Povătuitorul copiilor* al lui Ion Creangă.

1889 — În iunie absolvește școala primară și intră la liceul din localitate, unde face numai primele trei clase.

1892 — În august se reinscrie în clasa I a Școlii de fii de militari din Iași, unde este coleg cu Jean Bart. Va-

canțele și le petrece la bunica sa, într-un sat de lângă Tîrgul-Frumos, unde cunoaște în de aproape frumusețile naturii, folclorul, realitățile satului, oamenii din popor.

După absolvirea Școlii de fii de militari intră la Școala de artilerie, geniu și marina, unde învață numai un an și trei luni. Trece la Școala de Infanterie din Dealu Spirei, deoarece nu se împacă cu matematica necesară ca ofițer de marină.

1900 — Emil Gîrleanu se înscrie la Facultatea de litere, dar nu perseverează. Publică poezia *Iubitei* și schița *Dragul mamei*, în revista „Arhiva”, sub pseudonimul Emilgar, pentru a nu fi recunoscut de superiori, care nu priveau cu ochi buni preocupările extra militare ale ofițerilor. A regizat filmul „Cetatea Neamțului” și a scris scenariul pentru filmul „Dragoste la mănăstire”.

La 2 iulie la Cîmpulung Muscel, Emil Gîrleanu se stinge din viață, pe cînd nu avea decît 36 de ani. Moartea sa prematură, grăbită de unii răuvoitori, care inițiaseră o întreagă campanie de calomniere a reductabilului director al Teatrului Național din Craiova, a fost deplînsă de marii scriitori ai timpului. Postum îi mai apar cîteva volume, printre care *Visul lui Pillat* (1915), *O lacrimă pe-o geana* (1915), *Priveliști din țară* (1915).

Ioan SLAVICI

Ioan Slavici (n. 18 ianuarie 1848 la Șiria, județul Arad — d. 17 august 1925 la Crucea de Jos, în apropiere de Panciu, județul Vrancea) a fost un scriitor și jurnalist român. Este al doilea copil al cojocarului Sava Slavici și al Elenei. Frecventează școala „greco-ortodoxă” din satul

natal. Urmează Liceul din Arad, stînd la gazdă precum eroii săi din Budulea Taichii. Susține bacalaureatul la Satu-Mare, iar în toamnă se înscrie la Universitatea din Budapesta. În ianuarie e bolnav, întrerupe facultatea și revine la Șiria. Se mai înscrie și la Universitatea din Viena (aprilie), dar în august îl aflăm în funcția de secretar al notarului din Cumlaus. În toamna e din nou la Viena, în armată, urmînd și Facultatea de Drept. Acum se împrietenește, pentru toată viața, cu Eminescu, student

și el în capitala Imperiului hasbsburgic. Firește, vorbea cursiv limbile germană și maghiară. Își ia „examenul de stat”.

Debutează la *Convorbiri literare* cu *Fata de birou* (comedie). În vară, împreună cu Eminescu, organizează serbarea panromânească de la Putna astfel punînd bazele Societății Academice Sociale Literare România Jună. La finalul anului 1874, se stabilește la București, unde este secretar al Comisiei Colecției Hurmuzachi, profesor, apoi redactor la *Timpu*. Împreună cu I. L. Caragiale și G. Coșbuc, editează revista *Vatra*. În timpul primului război mondial, colaborează la ziarele *Ziua* și *Gazeta Bucureștilor*.

În anul 1875 se căsătorește cu Ecaterina Szöke Magyarosy. Călătorește la Viena și Budapesta, iar toamna e numit de Maiorescu profesor la Liceul „Matei Basarab” - București. Cîțiva ani mai tîrziu, din cauza unor articole în care revendica drepturile românilor, e închis de către autoritățile maghiare, dar curtea de juri îl eliberează. Divorțează de prima soție Ecaterina. Se căsătorește, la Sibiu, cu Eleonora Tănăsescu, în toamna născîndu-i-se primul băiat, Titu Liviu, în total avînd șase copii. În urma unui proces de presă e condamnat la 3 zile închisoare.

În anul 1892 devine cetățean român, iar în anul 1903 primește premiul Academiei Române. Mai târziu este arestat și închis la Fortul Domnești, apoi la hotelul «Luvru». În timpul ocupației germane, scrie articole de orientare progermană. În 1919 la încheierea păcii și întoarcerea din Moldova a regelui Ferdinand și a guvernului, Slavici e arestat din nou, judecat și condamnat la 5 ani de închisoare, dar eliberat în același an. Totuși din cauza convingerilor sale filogermane, este privit de cei din jur cu dușmănie.

Slavici și-a exprimat păreri antisemite, spunând în lucrarea sa *Soll și Haben—Chestiunea Evreilor din România* că evreii sunt o boală, și că ar trebui aruncați în Dunăre. Bolnav și obosit de viață agitată, cu procese și detenții în pușcării, se refugiază la fiica sa, care trăia la

Panciu, în podgoria asemănătoare cu Siria natală. La 17 august trece în lumea umbrelor, înmormântat la schitul Brazi.

Slavici ne-a lăsat una din cele mai autentice și mai profunde opere memorialistice. Prin nuvelele, romanele și memorialistica sa, Slavici este, alături de ceilalți clasici, scriitorul care a avut o contribuție decisivă la așezarea literaturii noastre în făgașul modernității, întemeietor al realismului nostru modern, Slavici va fi punct de reper nu numai pentru romanul social, ci și pentru cel psihologic.

Dacă Eminescu e începătorul poeziei române moderne, iar Caragiale al teatrului, Slavici este, alături de Creangă, cel care a pus bazele prozei noastre moderne, respectiv ale romanului.

Nicolae IORGA

„Școala este tot ce vezi și tot ce auzi.”

Nicolae Iorga (n. 17 ianuarie 1871, Botoșani, d. 27 noiembrie 1940, Strejnic, județul Prahova) a fost un istoric, critic literar, documentarist, dramaturg, poet, enciclopedist, memorialist, ministru, parlamentar, prim-ministru, profesor universitar și academician român. După

cum a afirmat George Călinescu, Iorga a jucat în cultura românească, în primele decenii ale secolului XX, „rolul lui Voltaire”.

Dotat cu o memorie extraordinară, cunoștea istoria universală și în special pe cea română în cele mai mici detalii. Nu este cu puțință să-ți alegi un domeniu din istoria românilor fără să constăți că Nicolae Iorga a trecut deja pe acolo și a tratat tema în mod fundamental.

În timpul regimului comunist opera sa istorică a fost în mod conștient ignorată, Istoria României, fiind contrafăcută în concordanță cu vederile regimului de către persoane aservite acestuia. Iorga a fost autor al unui număr uriaș de publicații, cel mai mare poligraf al românilor: circa 1.250 de volume și 25.000 de articole.

mai importanți scriitori români. A fost ales membru al Academiei Române post-mortem.

Ion Luca Caragiale s-a bucurat de recunoașterea operei sale pe perioada vieții, însă a fost și criticat și desconsiderat. După moarte, a început să fie recunoscut pentru importanța sa în dramaturgia românească. Piesele sale au fost jucate și au devenit relevante în perioada regimului communist.

„Lucrarea d-lui Caragiale este originală, comedii-le sale pun pe scenă câteva tipuri din viața noastră socială de astăzi și le dezvoltă cu semnele lor caracteristice, cu deprinderile lor, cu expresiile lor, cu tot aparatul înfățișării lor în situațiile anume alese de autor”. (Titu Maiorescu)

Deși I. L. Caragiale a scris doar nouă piese, el este cel mai bun dramaturg român prin faptul că a reflectat

Ion Luca CARAGIALE

Ion Luca Caragiale s-a născut pe data de 29 spre 30 ianuarie 1852 în satul Haimanale, astăzi numit Ion Luca Caragiale. A fost un dramaturg, nuvelist, pamfletar, poet, scriitor, director de teatru, comentator

politic și ziarist român, de origine greacă. Este considerat a fi cel mai mare dramaturg român și unul dintre cei

cel mai bine realitățile, limbajul și comportamentul românilor. Opera sa a influențat și pe alți dramaturgi, cum ar fi Eugen Ionesco.

În zorii zilei de 9 iunie 1912, Caragiale a murit subit în locuința sa de la Berlin, din cartierul Schöneberg, bolnav, fiind de arteroscleroză.

FEBRUARIE

Bogdan
PETRICEICU
HAȘDEU

„Eu din români
îmi trag sorgintea. C-o
sfântă dragoste-i iu-
besc și pentru tot ce-i
românesc, oricînd, și
brațele, și mintea, și
sufletul mi le jertfesc.”

1838 26 februarie – se naște Tadeu Hasdeu în comuna Cîrstinești (Cristinești) lângă Hotin, în Basarabia. (Mai târziu își va schimba prenumele din Tadeu în Bogdan – corespondentul românesc pentru polonezul Tadeu, adăugînd la nume și Petriceicu, voind să arate înrudirea cu Ștefan Petriceicu, domnitor în Moldova în secolul al XVII-lea, în anii 1672-1674).

Bogdan copilărește, vara, la moșie și vorbește de mic, în chip desăvîrșit, limbile româna, polona și rusa. Părinții se stabilesc în Basarabia, unde e elev la liceul din Chișinău (coleg cu C. Stamatin, rudă îndepărtată). Apoi frecventează Universitatea din Harcov, preocupat de amoruri trecătoare, dar și de studiu. Jurnalul mișună de nume de femei iubite. Citește enorm; în timpul serviciului militar de trei ani la cavalerie cade de pe cal; chefuiește prin restaurante și se bate în duel, fiind rănit;

ia parte la războiul din Crimeea, dar demisionează din armată.

Deși a făcut școală rusească și a trăit înconjurat de ruși, Hasdeu are în inimă imaginea dragă a Moldovei. De aceea, la 19 ani (1857) trece în Moldova și e judecător la Cahul; apoi directorul și custodele bibliotecii din Iași (1859-1862); vine la București, unde editează revista *Aghiuta* (1863); devine deputat (1867); e director al Arhivelor Statului (1876) și membru al Academiei (1877). Era căsătorit în 1865 cu o ardeleancă: Iulia Falițiu, care în 1869 dă naștere fiicei lor, botezată tot Iulia. Fericirea filologului enciclopedist este maximă. Copila lor scumpă e deșteaptă ca toți din viața Hasdeu. Scrie versuri de talent în franceză. Însă vine clipa tragică: geniala sa Iulia se stinge la 19 ani, de tuberculoza (1888). Evenimentul îl zguduie profund, intrînd într-o fază de declin.

În 1902, îi moare și soția, Iulia, iar în 1907 se stinge și el, fiind înmormîntat în București, între cele două Iulii, soția și fiica.

Eruditul filolog ne-a lăsat opere științifice de mare valoare. Cea mai importantă este monumentalul dicționar al limbii române *Etymologicum Magnum Romaniae* (1886-1898), operă prea vastă, întrecînd puterile unui singur om, pe care o realizează pînă la litera B, cuvîntul „bărbat”. După nereușita lui Laurian și Massim, Regele Carol și Academia Română îi încredințează lui Hasdeu lucrarea, dar acesta, firește, n-o poate termina. A mai redactat *Cuvente den batrani* (1877-1881), culegere de texte vechi românești și cărți populare (și aceasta neterminată).

de Valeria CHIORESCU, cl. a X-a

CREAȚIILE ELEVILOR...

Destinul omului este creația

„Creația: ... a apuca din haosul inform elemente brute, a le topi împreună și a le turna într-o formă care să îmbrace o viață ce se diferențiază într-un chip absolut hotărât de tot ce nu este ea - aceasta este puterea naturii și a artistului” (Ion Luca Caragiale)

Majoritatea oamenilor când spun „creație” se gândesc la artiștii geniali, fie ei muzicieni, poeți, scriitori, pictori sau sculptori sau la savanții care au inventat ceva cu adevărat valoros pentru omenire.

Creația este cu atât mai mare cu cât „atinge” un număr cât mai mare de oameni.

Viitorul este al oamenilor care creează ceva de valoare. Acea creație care schimbă viețile celor din jur într-un mod pozitiv. Creația este o dovadă de curaj, de a merge până în miezul lucrurilor. Aceasta este individuală ce ține de încrederea în resursele proprii. Ea ține de inspirație, preiei ceva și apoi prin prelucrare creezi altceva.

Primul pas spre creație este făcut de către copii. Ei sunt entuziasmați să descopere fiecare lucru într-un mod cât mai autentic prin jocurile sale.

La Liceul Teoretic *Pro Succes* am întâlnit foarte mulți copii talentați, care m-au cucerit cu creațiile lor proprii. Iată o parte din eseurile și poeziile lor:

Țara mea

Moldova e țara hărniciei,
Moldova e țara bucuriei,
Aici, orice muncă ai face
Ești un om harnic în pace.
Moldova e țara hărniciei,
A zîmbetului și a fericirii,
Aici, orice muncă ai face
Într-un trofeu se preface.

de Nicoleta-Paula MOLOȘAG, cl. V-a

Mama

În fiecare dimineață
Gingaș mă mîngîie pe față
Și zîmbetul nu-mi dispare
Pînă la apus de soare.

de Nicoleta-Paula MOLOȘAG, cl. V-a

Nistru

L-au cîntat o mie de cîntece de dor, o mie de cîntece de jale, o mie de cîntece de speranță. Și dacă doinele noastre nu încep cu „Frunză verde...”, începeau numaidecît cu „Nistrule, pe malul tău...”. Deasupra Nistrului au zăgănit săbiile și iataganele, au bubuit înspăimîntătoare tunuri la porțile cetăților lui, găurind pereții și liniștea meleagului. Nistrul pare a fi o nesfîrșită săgeată ruptă din arcul Carpaților, de la Rozluci, pentru a face veșnicul drum spre mare, spălînd zi cu zi, tot mai multe și mai multe, temelii celor cîteva cetăți: Hotinului, Sorociei, Tighinii. Cu mult înainte de descălecatul Moldovei, în secolul IV-V, fluviul Nistru a devenit o arteră importantă de expansiune a creștinismului, iar în pereții verticali, inaccesibili, misionarii și-au scobit chiliile dintre care au adus credința și cuvîntul lui Dumnezeu.

Și azi, după trecerea aproape a două mii de ani, pe malurile pripoase ale Nistrului au mai rămas amintirile de la strămoșii noștri. Bătrînul Nistru este legenda țării noastre!

de Nicoleta- Paula MOLOȘAG, cl. V-a

Cît trăim pe-acest pămînt, mai avem un lucru sfînt...

M-am născut în Moldova. Iubesc și sunt mîndră de această țară. Ea are forma unui strugure între apele Nistrului și Prutului. Moldova e o țară cu inima, cu codri verzi de stejar, cu cîmpuri de mătase, cîmpii întinse, dealuri bogate, rîuri limpezi ca cristalul, lacuri domoale.

Este o țară cu corpul mlădios ca spicul de grîu, unde orice firicel de iarbă are o poveste. Aici răsună frumoasa noastră doină, despre legende istorice și balade populare.

Tot ceea ce ne înconjoară este patrie-pămîntul străvechi lăsat de strămoși. Ei au luptat pentru noi ca astăzi să trăim în pace și să ne bucurăm de minunile naturii. Pentru a le mulțumi strămoșilor trebuie doar să ne iubim patria.

de Adelina DROZDOV, cl. VI-a

Iarna

Pene albe de cristal,
Plutesc în vînt din val în val,
Fulgi mășcați și argintii învelesc pe noi, copii.
Florile de diamant

Joacă hora fascinant,
Și țesînd pînza frumoasă
Cea fină de matasă.
Natura toată este albă
A-mbrăcat mantaua dalbă,
Totul este ca un vis
Parcă-i rupt din Paradis.

Din pomi coboară flori de gheață
Cu stralucirea lor măreață,
Ghirlande de mărgăritare
Ce frumusețe! Ce splendoare!

Iarnă – zîină mlădioasă,
Cu zăpada ta pufoasă
Te rugăm ca să mai stai
Căci desprinsă ești din Rai!

de Diana CALMAȚUI, cl. VIII-a

Dorința arzătoare

E vina mea,
Glamurul nu-mi pot regula,

O vreau pe cea mai valoroasă
Rochie de prima clasă.

Sunt alintată serios
Căci nu m-a trage orice prost,

Uite ce-mi doresc acum
Zorile, fashion, costum.

Ăla mă privește îmbibat
Tocmai pentru noua eșarfă salat,

Ălălalt mă examinează des
Tocmai pentru al meu super mers.

E catastrofal
Iar îmi doresc o rochie de bal.
Uite că trebuie ceva de făcut
Bine, voi încerca dorințele să-mi ascund.

de Alina POPUȘOI, cl. IX-a

Odă liceului

Te preamărim o scump și drag liceu,
Te preamărim cu inima fierbinte,
Tu să rodești tot veac de veac mereu
Și să-nflorești tot falnic înainte.

Să-nmugurești ca plopul cel de toamnă,
Ca arborele ce trece prin gerul cel de iarnă.
Tu fii, liceu, același, ca mulți ani în urmă.
Cînd pentru prima dată veni în clasa-nfii.

Rămîi liceu, același, rămîi nu te schimba.
Te proslăvim pe tine pentru căldura ta.
Îți mulțumim din suflet pentru frumos proces,
De învățare bună-n liceul „Pro Succes”.

de Alina POPUȘOI, cl. IX-a
(rectificat din numărul precedent)

Creațiile elevilor au fost colectate
de Elena ROȘCA, cl. a IX-a

24 ianuarie – Unirea Moldovei și a Țării Românești din 1859

În baza hotărîrilor Congresului de Pace de la Paris, în Moldova și Țara Românească s-au derulat pregătirile pentru alegerile în Adunările ad-hoc. Atît la Iași, cît și la București, au fost organizate comitete ale unirii. Sub conducerea lor, în ambele țări s-a creat o largă rețea de organizații locale care propagau ideea unirii.

Adunările ad-hoc și-au început activitatea în octombrie 1857. În urma dezbaterilor. Ambele Adunări (din Moldova și din Țara Românească) au votat rezoluții asemănătoare. Deși ele au avut un caracter consultativ; hotărîrile adoptate au demonstrat lumii întregi dorința românilor de a se uni și a edifica o țară modernă și independentă.

Aspirația românilor, exprimată prin Adunările ad-hoc, trebuia să fie confirmată de Marile Puteri. În acest scop, din mai pînă în august 1858, la Paris și-a ținut lucrările Conferința celor șapte puteri garante, cărora le revenea obligația, conform Tratatului de Pace din 1856, să decidă asupra „problemei românești”. Astfel, Marile Puteri au făcut ca doleanța românilor de a se uni să fie susținută.

Conform Convenției, statul român urma să fie numit Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei. Pe plan extern, Principatele Unite rămîneau sub suzeranitatea Porții, dar, în același timp, autonomia internă era garantată în mod colectiv de puterile semnatare ale Tratatului de la Paris.

În plan intern, se admitea ca Principatele să formeze o comisie centrală, care să pregătească proiecte de legi pentru ambele state, să aleagă o curte de casație și de justiție comună, precum și să organizeze o armată unică.

Un contemporan al evenimentului, Vasile Boierescu, afirma că, Marile Puteri, în felul lor „ne-au ajutat”, acum „depinde de noi dacă vom ști să înfăptuim unirea”. Atît în conducerea Moldovei, cît și în cea a Țării Românești, în urma unor discuții aprinse, drept candidat unic la domnie, a fost desemnat Alexandru Ioan Cuza.

În ziua de 24 ianuarie 1859, Cuza a fost ales și domn al Țării Românești. Alegerea sa a produs în întreaga țară o puternică explozie de entuziasm. Situația nou creată în cele două principate urma să facă obiectul discuțiilor Conferinței Internaționale de la Paris. Încă din aprilie 1859 Franța, Rusia, Anglia, Prusia și Sardinia au recunoscut dubla alegere. Poarta și Austria au recunoscut în septembrie 1859, dar numai pe timpul domniei lui Cuza.

Astfel, în persoana domnitorului Cuza, a fost realizată Unirea Principatelor. După cum menționa Mihail Kogălniceanu, națiunea „a ales pe Alexandru Ioan Cuza pentru ambele țări cu misiunea de a realiza unirea”.

Entuziasmul a cuprins întreg teritoriul Principatelor. A sporit încrederea românilor în forțele proprii, iar într-un final pot spune că Unirea a ridicat la o treaptă superioară lupta pentru eliberarea națională a românilor de sub dominație străină.

de Sergiu-Samuel SADOVEI, clasa a VIII-a

Îndemn la demnitate. (Demnitatea umană și națională)

Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității.

(Declarația Universală a Drepturilor Omului)

Demnitatea este o calitate a ființei umane, dar și a popoarelor. În cazul unei persoane, ea presupune existența unei conștiințe a propriei valori, dublată de modestie și corelată cu conștiința valorii celorlalți.

Demnitatea umană este un criteriu de apreciere între oameni. Fiecare om își dorește demnitate. Ea vine din propria fire, dar, desigur, și de la alți oameni. Ea vine din și de la om, și se reflectă în om. Schiller, adresându-se semenilor, nota: „*Demnitatea umană e în mâinile voastre, păstrați-o. Ea coboară o dată cu voi! Cu voi se va înălța!*”. Demnitatea umană trebuie să fie una pentru toți. Omul față de Om trebuie să arate demnitate. Însuși omul trebuie să fie demn că e om. Demnitatea nu trebuie să depindă de culoare, sex, vîrstă, naționalitate, post, etc. Atît oamenii „mari”, cît și cei „mici”, trebuie să manifeste, demnitatea umană și cea națională. Aprecierile unor specialiști, pot fi diferite, pe cînd demnitatea este una.

Există, firește, oameni mai buni, dar și mai răi, care nu pun preț, ba chiar ignoră esența și demnitatea omului. Cel care disprețuiește un alt om nu posedă o demnitate umană deplină. Sentimentul demnității umane nu trebuie să depindă de împrejurări – nici de bogăție, nici nici de proveniență socială, nici chiar de noroc. Ea trebuie să persiste mereu între oameni, ca un element indispensabil oricărei societăți.

Se susține că există o demnitate care nu atîrnă de noroc; este o anumită atitudine care ne distinge și care pare a ne destina pentru lucruri mari; este prețuirea pe care ne-o dăm noi înșine fără a ne da seama; prin această calitate cîștigăm respectul celorlalți oameni și, de obicei, ea este aceea care ne pune deasupra lor mai mult decît nașterea, funcțiile și decît însuși meritul.

Orice scop are întotdeauna un cost, sau o demnitate, cel exterior se poate aprecia în ceva material sau în bani, pe cînd costul interior se numește demnitate. Cîteodată costul acesta interior este mult mai înalt ca prețul

material. Într-adevăr, acolo unde nu există un preț, unde nu găsim un echivalent material, acolo este demnitate. Demnitatea se poate referi la un alt om și la propriul Eu — adică, eu sunt demn pentru că sunt om — și se referă și la alți oameni. Aici demnitatea este liberă. În cazul cînd vine în contradicție cu conștiința, o atare demnitate perversă poate da naștere mai multor vicii, precum minciuna, zgîrcenia, sau împăcarea falsă. Toate aceste vicii se manifestă în relații cu alți oameni. În cazul acesta demnitatea dispare.

Este necesar, totodată, de subliniat că demnitatea se manifestă sub mai multe aspecte: demnitatea familiei și dezvoltarea valorilor familiei, demnitatea copilului, a adolescentului, a studentului, a femeii și a bărbatului, demnitatea profesională, demnitatea națională.

Demnitatea se educă sau se transmite genetic? Cu siguranță că factorul genetic își lasă amprenta, dar nu putem neglija nici factorul educativ: demnitatea se educă în primul rînd în familie și mai apoi în școală.

Referitor la demnitatea unui popor, sau demnitatea națională, au fost formulate mai multe idei, sub diferite unghiuri de vedere. Fiecare națiune își are comorile sale naționale, care îi determină identitatea, dar și demnitatea națională, care e legată de sentimentul național, de dătinile strămoșești, de patrimoniul cultural, de limbă etc. Demnitatea națională corelează direct cu iubirea față de țară și de neam, față de pămîntul natal. Fiecare popor trebuie să fie apreciat ca identitate națională și respectat în conceptul popoarelor lumii. Respect și reciprocitate, iată caracteristicile de bază ale demnității naționale. Lezarea demnității unui popor duce la cataclisme sociale.

Așadar, avem datoria să ne apărăm demnitatea noastră națională, să fim oameni la noi acasă, cetățeni adevărați ai acestei țări.

Ion CIOBANU,
profesor de istorie și educație civică

27 ianuarie – ziua internațională a comemorării victimelor holocaustului

Data de 27 ianuarie este Ziua Internațională a Comemorării Victimelor Holocaustului, conform unei decizii a ONU din anul 2005. În anul 1945, pe 27 ianuarie, lagărul de concentrare de la Auschwitz era eliberat de armata sovietică.

Cuvântul *holocaust* are o etimologie greacă: din *holo* (întreg) și *kaustos* (ars), desemnând inițial ofrandă religioasă a „arderii de tot”. În zilele noastre cuvântul face legătură mai ales cu exterminarea aproape în totalitate a evreilor din Europa de către Germania nazistă.

În secolul al XIX-lea evreimea din Europa devenea din ce în ce mai emancipată și, în majoritatea țărilor, ajunsese să aibă o situație egală cu restul populației. Totuși, din când în când evreii erau defăimați și hărțuiți de grupări antisemite, care-i considerau o „rasă” străină, ce nu putea fi asimilată în interiorul culturii europene; însă aceștia nu au inițiat niciodată cu adevărat o campanie antisemită coerentă.

au făcut totul pentru a convinge populația că evreii erau duși doar în tabere de muncă. Rezistența evreilor a fost îngreunată de faptul că populația locală, din cauza concepțiilor antisemite, a temerilor față de represiunea nazistă sau chiar din indiferență, în mare măsură nu i-a susținut sau ajutat. Pe tot teritoriul Europei ocupate, oamenii care se opuneau naziștilor și ocupării țărilor lor au organizat mișcări de rezistență care primeau instrucțiuni de la guvernele aflate în exil în Anglia sau în alte țări aliate, ca și provizii de la forțele aliate Germaniei. Cu toate acestea, evreii nu aveau guvern în exil, iar aliații nu au făcut nimic pentru a-i susține.

În acest context, având ca bază convingerile sale antisemite, Adolf Hitler, a atacat rolul impresionant jucat de evrei în societatea germană în timpul „Republicii de la Weimar”, mai ales în cercurile intelectuale și în politica de stînga. În consecință, naziștii credeau că evreii sunt răspunzători de ceea ce era privit ca degenerare a societății moderne. Hitler vedea ideologiile moderne susținătoare ale ideilor de egalitate și emancipare, ca pe o revoltă a claselor și indivizilor inferiori conduși de evrei. De altfel, era convins că rasa germană trebu-

În timpul celui de-al II-lea Război Mondial (1939-1945), Germania nazistă și colaboratorii ei, au nimicit o mare parte a populației evreiești europene, Holocaustul, fiind considerat unul dintre cele mai groaznice genociduri din istoria lumii. Mulți nemți i-au învinovățit pe evrei pentru înfrîngerea Germaniei în primul Război Mondial și imediat după război, în Germania s-a instaurat „Republica de la Weimar”, în timpul căreia, politicienii și intelectualii evrei au jucat un rol important. Rezistența evreilor împotriva naziștilor nu a fost de anvergură, dar a existat. Evreii din Europa ocupată de naziști erau complet dezarmați, iar naziștii

ie să dobândească și să păstreze supremația, printr-un război total împotriva evreilor, un război în care unica alternativă, pentru ambele tabere, era victoria sau dispariția totală.

În pofida agresiunilor și piedicilor copleșitoare, au existat multe exemple ale rezistenței armate a evreilor. În ghetourile din estul Europei s-au format grupări de luptători evrei, iar evreii care au reușit să fugă din ghetouri s-au alăturat partizanilor (mișcării de rezistență antinazistă) în păduri. Aproximativ 30.000 de evrei din estul Europei au luptat în rândurile partizanilor ruși, iar revolte armate au avut loc în câteva ghetouri, cea mai însemnată fiind cea din Varșovia, din aprilie 1943.

Majoritatea evreilor care au participat la revolta ghetoului Varșovia au murit luptând. Chiar și în lagărele morții de la Sobibór, Treblinka și Auschwitz au izbucnit revolte. În țările vest-europene ocupate, evreii s-au alăturat mișcărilor naționale de rezistență concentrându-și eforturile pe ascunderea copiilor evrei și trecerea evreilor peste frontieră pentru a putea găsi refugiu în țări neutre ca Elveția și Spania.

La sfârșitul celui de-al II-lea Război Mondial, în 1945, întreaga cultură laică și religioasă a evreilor din Europa fusese distrusă și între 5,6 și 5,9 milioane de evrei fuseseră exterminați. Dintre aceștia, aproximativ 1,5 milioane erau copii.

După război, Aliații au organizat la Nürnberg, în Germania, un Tribunal Militar Internațional pentru a-i judeca pe liderii naziști care supraviețuiseră pentru crime de război și crime împotriva umanității. În cele mai importante procese al crimelor de război, desfășurate în 1945 și 1946, 22 de lideri marcanți ai Germaniei naziste au fost găsiți vinovați și 12 dintre aceștia au fost condamnați la moarte. Pe lângă acestea, tribunale civile și militare din multe țări au desfășurat sute de alte procese, iar guvernele instalate de Aliați în Germania au înlăturat

zeci de mii de naziști din posturi publice. Numai în Germania au fost instrumentate aproape 90.000 de cazuri de crime de război.

Mai târziu, în 1948, o rezoluție a Națiunilor Unite a stabilit că orice crimă împotriva umanității se supune legilor internaționale, fără a se putea prescrie urmărirea celor inculpați pentru făptuirea unor atari crime. În baza acestei rezoluții, Franța a condamnat un număr de foști naziști, iar Statele Unite au revocat cetățenia câtorva colaboratori naziști care se stabiliseră ca imigranți în această țară.

În anii care au urmat celui de-al II-lea Război Mondial, unele proprietăți ale evreilor, sume de bani și alte bunuri furate de naziști au fost restituite supraviețuitorilor Holocaustului sau urmașilor acestora, sau în cazul în care nu existau nici supraviețuitori, nici moștenitori, organizațiilor de caritate evreiești.

Mulți evrei au afirmat că valoarea bunurilor returnate nu poate în nici un caz compensa pierderile

suferite, pentru că nu exista nici o modalitate echitabilă de a evalua, economic sau în orice alt mod, suferința și pierderile de vieți omenești, iar observatorii au subliniat că nici o restituție nu va putea fi făcută pentru a compensa tragedia evreilor europeni în Holocaust.

Monumente și muzee dedicate Holocaustului s-au ridicat în întreaga lume. În Germania și în țările europene care s-au aflat sub ocupație nazistă, rămășițele multor lagăre de concentrare și centre de execuție au fost transformate în muzee și monumente.

de Daniela DELINSCHI,
cl. a X-a

Resping ideea de violență...

Abuzul față de copiii moldoveni, subiect de emisiune în Olanda: „Situția e mai gravă, decât în Africa.”

Moldova a ajuns în atenția jurnaliștilor străini ca fiind țara în care părinții își supun propriii lor copii unor torturi îngrozitoare. Cîțiva ziariști olandezi au venit aici să vadă cum stau lucrurile și au fost șocați să audă mărturiile unor micuți care au trecut prin astfel de experiențe. Ei spun că au decis să vină în țara noastră după ce au citit statistici care arată că aici este cea mai proastă situație din Europa, dar și după ce au urmărit campania „Nu mă bate!”, realizată acum un an de PRO TV.

Potrivit unui studiu realizat de UNICEF, în Moldova fiecare al doilea copil este batut de părintii săi.

Acest reportaj mi-a atras atenția și mi-am spus ca s-o audă fiecare **Resping ideea de violență...**

Resping ideea de violență, pentru că binele obținut prin mijlocirea acesteia nu este de durată; în schimb, răul provocat de violență este de durată. Dacă obstacolul este mai mic îl învingem prin mania devenită agresivitate. Dacă însă nu-l putem depăși, intră în acțiune frica și atunci îl ocolim. Învingerea conflictelor ne aduce oțelirea în viață, dar dacă ele ne înving, frica degenerază în anxietate, ce dă multiplele forme ale nebuniei omului față de el însuși.

VIOLENȚA a luat amploare și a îmbrăcat o diversitate de forme. Actele de violență nu se comit numai pe cîmpul de luptă, ci și la școală, la locul de muncă, în sport, între bandele de cartier, în urma consumului de droguri, precum și în lumea divertismentelor. În plus, se pare că în multe familii se poate vorbi de violență domestică. De exemplu, un studiu efectuat recent în Canada a dezvăluit că 1,2 milioane de bărbați și femei au fost atacați cu violență de propriii lor parteneri conjugali cel puțin o dată în decurs de cinci ani. Un alt studiu a scos la iveală că aproximativ 50% dintre bărbații care își bat soțiile sunt violenți și cu copiii lor.

În Republica Moldova șapte din zece femei din mediul rural și șase din zece femei din mediul urban din Republica Moldova au suferit de cel puțin una din formele de violență din partea soțului/partenerului, iar 12 la sută din femei au avut de suferit în urma tuturor formelor de violență.

A învăța că în viață, mai ușor se poate învinge ura

cu dragostea, minciuna cu adevărul și violența cu abnegația, ar trebui să fie un element fundamental în educația oricărui copil.

Urmărindu-se programele TV peste zece ani, au fost studiați peste 800 de copii între 8 și 9 ani și s-a constatat că băieții care preferau programe TV, conținând multă violență, s-au dovedit mai agresivi în relațiile interpersonale, comparativ cu băieții care preferau programe TV mai puțin violente. Pe de altă parte, s-a constatat că agresivitatea cu cât este întărită mai mult, cu atât se manifestă cu mai multă dîrzenie. Experimental, cînd unor copii li s-a dat posibilitatea ca în mod repetat să lovească altă persoană, care nu putea riposta, subiecții s-au dovedit din ce în ce mai punitivi, ceea ce înseamnă că agresivitatea dă naștere la agresivitate și nu o face să înceteze.

Trebuie să recunoaștem că oricare tip de violență poate duce la crimă. Criminologia este știința care se ocupă cu originea și dezvoltarea comportamentelor infracționale, de prevenire a actelor criminale și de mijloacele de reeducare.

Ura este ceva special – vei vedea că este cea mai puternică și violența acolo unde este gradul de cultură cel mai scăzut.

Privind fenomenul de ură, psihoanalizii consideră că acesta nu este decît expresia iubirii împiedicate în manifestările ei. Această piedică determină o stare de concentrare intensă, afectivă și mentală asupra unei persoane căreia îi dorim răul. Ura poate cuprinde familia, clasa socială și chiar neamul căruia aparține persoana

urită. Ura familiară este impulsionată de invidie și de gelozie, soldată cu crima. Psihoanalistul francez G. Robin arată că există o ură normală și una patologică. Adevărata non-violență este imposibilă dacă omul nu este lipsit de orice teamă.

Adevărul trebuie găsit doar în noi înșine, dar nu poate fi găsit folosind violența împotriva dușmanilor noștri din afară. „*Ura este un sentiment natural și normal, care nu începe să fie morbid, decât atunci când se ivește pe un teren deja atins din punct de vedere psihic*”. Se vorbește „de o rațiune a urii, de justificările ei morale”, desfășurate „În numele dreptății, binelui, libertății”. Aceasta ar fi identică cu ceea ce este cunoscut în limbajul asceților creștini sub numele de „mania dreaptă”.

Finalitatea vieții prin crimă dezvoltă de multe ori un conflict temelit pe o dramă sufletească, ce rezultă din tragicul existențial, unde odată cu discernământul dispare orice licăr de luciditate, rămânând de-a dreptul fără motivații.

Violența nu poate fi decât bastardul pasivității. Non-violența este arma celor puternici. Principiul non-violenței este supus probei atunci când se confruntă cu violența. Violența este arma celor slabi.

Victoria obținută prin violență este echivalentul unei înfrângeri, pentru că este temporară.

Educația creștină spune conform relatărilor din Geneză că unii fii ai lui Dumnezeu, și anume îngerii răzvrățiți, s-au materializat în oameni, s-au căsătorit cu femei și au avut copii (Geneza 6:1-4). Acești descendenți, cunoscuți drept nefilimi, erau bărbați renumiți prin statura lor uriașă. Fiind influențați de părinții lor demoni, ei au început să fie violenți, terorizându-i pe ceilalți oameni. Când apele au inundat pământul și l-au acoperit, acești bărbați puternici răi au pierit. Se pare însă că demonii s-au dematerializat și s-au întors în domeniul spiritual. Putem spune că nu numai crima, ci și violența este considerată imorală creștină, păcat strigător la cer. De aici rezultă clar că, dacă violența este păcat strigător la cer, creștinismul este prin excelență religia non-violenței.

De fapt evlavie creștină însăși are acest caracter. Dacă „Hristos este pacea noastră.” (Efeseni 2, 14), cei ce sunt ai lui Hristos, sunt pătrunși de duhul vieții Lui, ceea ce înseamnă că evlavie creștină, ca învățătura și viața, fiind străbătută de duhul vieții lui Hristos, devine realitate în faptele celor ce-i urmează Lui.

Omul de astăzi și copilul de ieri

de Rudyard Kipling

*Lașul de astăzi
este copilul care batjocorea ieri.
Zbirul de astăzi
este copilul frustrat ieri.
Impostorul de astăzi
este copilul pe care nu-l credeau ieri.
Cuceritorul de astăzi
este copilul care era asuprit ieri.
Îndrăgostitul de astăzi
este copilul care era încurajat ieri.
Justițiarul de astăzi
este omul care nu era calomniat ieri.
Comunicativul de astăzi
este copilul care nu era luat în seamă ieri.
Înțeleptul de astăzi
este copilul care era învățat ieri.
Indulgentul de astăzi
este copilul pe care-l iertau ieri.
Omul care respiră dragoste și frumusețe
este copilul care trăia și ieri în bucurie.*

de Victoria CODREAN, cl. X-a

Tineri și Ingenioși!

28800 de minute petrecute alături de oameni interesanți, într-un singur proiect și-n mai multe țări.

În perioada de 3-23 noiembrie 2013 s-a desfășurat un Schimb Intercultural în „Satul Copiilor”, Trogen, Elveția, organizat de către Consiliul Național al Tinerețului din Moldova (CNTM) și Fundația Elvețiană pentru copii „PESTALOZZI” (PCF), la care au participat 40 de tineri din Republica Moldova și 40 din Serbia. Astfel, două eleve ce studiază la Liceul Teoretic „Pro Succes” din capitală, Codrean Victoria și Chiorescu Valeria, din clasa a X-a, au avut oportunitatea de a participa la acest proiect.

Am avut parte de două săptămâni împreună senzaționale, comunicând și împărtășind emoții atât din experiența proprie, cât și din colecția culturală de tradiții naționale, care ne-au conturat zîmbete și amintiri durabile pentru întreaga viață. Pe lângă aceasta, lecțiile zilnice erau predate într-o manieră interactivă și non-formală, principalele teme fiind: conflictul și originea acestuia, toleranța, drepturile și lucrul în echipă (teamwork). Cunoștințele acumulate au constituit fundamentul unui training pe teritoriul satucului, la care au participat oameni de toate vârstele, oferindu-ne un feedback constructiv și util pentru follow-upul ce urma să fie desfășurat în luna decembrie, în instituția noastră.

Prin altă prismă de vedere, 10 zile de studiu au fost îmbinate cu 10 zile de odihnă spirituală, în care s-au organizat excursii prin diferite regiuni ale Europei, pe care vi le recomandăm:

(04.11.2013 – Budapesta, Ungaria) →

Acest oraș s-a înființat în 1873 prin unirea Budei și a Budei Vechi (Óbuda) – așezate pe malul drept al Dunării – cu Pesta de pe malul plat din partea stîngă a râului. Poartă denumirea și de inimă a Europei Bătrîne, fiind remarcate nume prin perioada de noapte a plimbărilor.

← (09.11.2013 – Lucerna, Elveția)

Orașul este recunoscut pentru peisajul urban atractiv și pentru Podul Capelei - Kapellbrücke - ce trece pe lângă Turnul cu Apa - Wasserturm - în forma octogonală.

(13.11.2013 – Saint Gallen, Elveția) →

Este un oraș care ne-a fascinat prin arhitectura sa acompaniată de toate activitățile desfășurate aici. Una dintre acestea fiind schimbarea unui cartof cu alte obiecte ale locatarilor, generînd o explozie de energie.

← (16.11.2013 – Vaduz, Liechtenstein)

Liechtenstein, una dintre cele mai mici țări din lume care ne-a uimit prin liniștea și pacea din jur, îmbinată cu naturalitatea și dragostea oamenilor față de multitudinea colorată și vie a naturii.

(16.11.2013 – Bodensee, Lacul Constanța) →

Un loc în care te simți liber și poți zbura alături de păsările care îți generează senzații memorabile.

← (21.11.2013 – Viena, Austria)

Un oraș pe care trebuie să-l vezi și să-l cercetezi. Întreaga colecție de monumente arhitecturale îți absoarbe toate gândurile și cuvintele pe care le știi. Un oraș plin de istorie și dragoste față de viață.

ÎNSĂ, TOTUL NU S-A OPRIT DOAR AICI.

După ce am revenit în Moldova, ne-am organizat în mici echipe pentru a duce la bun sfârșit misiunea noastră – follow-upul, pe care l-am organizat și în liceul nostru, participanții, fiind elevii din clasa a VIII-a și a IX-a.

A fost o activitate interesantă prin faptul că am reușit să transmitem și celorlalți ce am învățat, acumulînd experiență practică, cît și teoretică. În același timp le-am creat o atmosferă calduroasă, astfel încît să nu se

teamă să-și exprime propria părere și să se comporte firesc. A fost o oră de discuții, jocuri, zîmbete și împlinire sufletească.

Vă încurajăm să faceți schimb de cunoștințe și să vă bucurați împreună de viață!

Nu încetați să visați, căci visul se împlinește!

P.S. Pentru mai multă informație, accesați <http://dialog.cntm.md/>

Și voi puteți participa!

de Valeria CHIORESCU, cl. a X-a

21

Biblioteca revistei

CULTIVAREA LIMBII ROMÂNE

	CALCHIERI	VARIANTA CORECTĂ
1.	El se simte normal ;	Se simte <i>bine/ natural/ firesc</i> .
2.	Cît de pe mine?	Vă rog să-mi faceți nota de plată; Spuneți-mi, vă rog, cît mă costă (mă ține) prînzul? Cît face prînzul?
3.	El nu trăiește la hotel;	<i>nu locuiește</i> ;
4.	Va pleca după graniță ;	<i>peste hotare</i>
5.	M-am greșit ;	<i>Am greșit</i> ;
6.	Cine conduce cu secretariatul?	<i>Cine conduce secretariatul (sau activitatea secretariatului)</i>
7.	A se cunoaște cu lucrul ;	<i>A lua cunoștință de specificul activității...</i>
8.	Așa sau altfel , trebuie să terminăm discuția azi;	Într-un fel sau altul, oricum, în orice caz, orice ar fi;
9.	Orice nu s-ar întîmpla;	În expresiile ce conțin un verb la condițional acesta nu este nicicînd precedat de adverbul negativ <i>NU</i> ;
10.	Din numele colegilor îl felicităm...	În numele/ din partea;
11.	Pe lîngă ajunsuri ,	avem și neajunsuri; <i>realizări, succese, rezultate pozitive</i> ;
12.	Președintele comisiei a dat dobro ;	<i>A permite, a consimți, a-și da acordul</i> ;
13.	Documentul n-am dovedit să-l precăutăm ;	<i>N-am reușit să-l examinăm în comisii</i> ;
14.	Documentul n-a fost prelucrat în comisii;	<i>N-a fost studiat amănunțit (în detalii)</i> ;
15.	Delegația a sosit numai ce ;	<i>Chiar acum, acum cîteva clipe, adineauri</i> ;
16.	Stai o secundă , trebuie să sun pe telefon.	<i>Stai o clipă, vreau să-l sun pe .../ să-l telefonez</i> .
17.	Nu e nimeni altul decît ;	<i>nu e decît</i> ;
18.	Am bronat un număr la hotel;	<i>Am rezervat o cameră la hotel</i> ;
19.	De rînd cu funcția de ...	<i>paralel cu, odată cu, concomitent cu</i> ;
20.	El se simte nu bine ;	El <i>nu se simte bine</i> .

Sursă: Nicolae Mățaș – De la grotesc la sublim
de Chiorescu Valeria, cl. a X-a

TE PROVOACĂ *Vlad Harti*, cl. a IX-a

Test de inteligență

1. NASA a primit 3 mesaje într-o limbă ciudată. Oamenii de știință le-au analizat și au ajuns la concluzia că „BULEKC NTENYZ RNAZXU” înseamnă „pericol explozie rachetă”, „VINTAR GROLN BULEKC” înseamnă „pericol invazie extraterestră” și că „NTENYZ XAVI CRYNS” înseamnă „explozie cataclism apocalipsa”. Ce înseamnă RNAZXU?
2. Continuați proverbul: *Numai cine nu muncește, ...*
2. Alegeți dintre variantele următoare un sinonim pentru cuvîntul *A OBLITERA*:
a. A caligrafia b. A astupa c. A obliga d. A educa

4. Scrieți cu cifre romane, folosind majuscule, numărul 649.
5. Dacă Maria poate vopsi o casă în 4 ore, iar Marius poate vopsi aceeași casă în 6 ore, în cât timp vor vopsi împreună casa?
6. Câți mililitri de apă sunt necesari pentru a umple un cub cu muchia de 10 cm?
7. TVEUIAHSX este anagrama cărui cuvânt din 9 litere?
8. Grace are 16 bomboane în buzunar. 8 sunt roșii, 4 sunt verzi și 4 albastre. Care este numărul minim de bomboane pe care trebuie să le scoată din buzunar ca să fie sigură că a scos cel puțin câte una din fiecare culoare?
9. Simon a ajuns la birou la 08:15 dimineața și a plecat de la birou la 10:30 seara. Dacă Simon este plătit cu 10\$ pe oră pentru cele 8 ore normale de lucru și cu 50% mai mult pentru orele suplimentare, cu cât va fi plătit Simon în acea zi?
10. Dacă $1 + 1 = 3$ și $4 + 4 = 7$, cât face: $1 + 4$?

Problemă pentru aplicare în compania Google:

Un răufăcător nebun te obligă să joci cu el ruleta rusească. În cilindrul revolverului sunt trei gloanțe, în camere consecutive. Revolverul are șase camere pentru gloanțe. La începutul jocului, cilindrul revolverului este învârtit o singură dată. Apoi, arma va fi pasată între voi (tu și răufăcător) pînă cînd va elibera un glonț. Răufăcătorul te lasă să alegi dacă vrei să fii primul sau al doilea care trage. Ce ai alege, pentru a avea mai multe șanse să rămâi în viață? Explică răspunsul.

ÎNCEARCĂ LITERELE!

Trebuie să pui în careu literele **A, B, C, D, E**. Atenție! O literă nu trebuie să apară decît o singură dată pe un rînd, o singură dată pe o coloană și o singură dată pe diagonală.

Culmea culmilor

Culmea casătoriei:

Să ceri mîna fetei și să primești pi-ciorul tatălui!

Culmea Yoga:

Să-ți tragi un cap în gură!

Culmea vitezei:

Sa stingi lumina și să ajungi înain-tea ei în pat!

Culmea sportului:

Să fugi de unul singur și să fii pla-sat pe locul doi!

Culmea norocului:

Să te calce o ambulanță!

Culmea ghinionului:

Să cazi dintr-un avion care se pră-bușește pe un vapor care se scufun-dă.

Culmea amabilității:

Să-și ceară scuze profesorul care te-a prins copiind!

Culmea zgîrceniei!

Să-ți faci cărți de vizită și să nu le dai la alții!

Culmea pedagogiei:

Un profesor de fizică, începînd lec-ția cu: „Au fost odată ca niciodată 220 volți.”

Culmea culmilor:

Să aibă puricii păduchi.

Culmea infidelității:

Să-ți înșeli amanta cu soția.

Culmea furtului?

Să-ți furi singur rufe de pe sîrmă.

A doua culme a furtului?

Să te mai dai și în judecată.

Culmea pescuitului:

Să pui scrum de țigară în ac și să prinzi pește afumat!

PAGINA DE FUN

- Cum îi merge noului tău frățior, Popescu? întreabă învățătoarea.
- Lui îi merge foarte bine, dar mă tem că mama are de gând să-l vîndă.
- Cum așa?
- Păi în fiecare zi îl cîntărește.

Elevii unei clase au fost fotografiați, iar diriginta lor încercă să-i convingă să cumpere pozele:

- Gîndiți-vă, copii, ce drăguț va fi atunci cînd veți fi mari și vă veți uita la fotografii spunînd „Uite-o pe Oana - acum e avocat” sau „Uite-l pe Mihai - acum e doctor”...

Din clasă se aude o voce:

- Uite-o pe dirigă - acum e moartă!

Ce e iubirea ?

O fetiță de 5 anișori și-a întrebat mama:

- Ce e iubirea ?

Ea i-a răspuns:

- Iubirea e atunci cînd tu îmi furi ciocolata din geantă în fiecare zi și totuși eu o țin în același loc mereu.

O, brad frumos!

Gigel vine acasă zgîrîiat tot pe față, pe gît, pe mîini.

- Doamne sfinte, ce s-a întîmplat?
- Am făcut hora în jurul bradului.
- Și de ce ești zgîrîiat în halul ăsta?
- Eram puțini!

O bebeluță abia născută este înca la maternitate. - Tu ești fetiță?, o întreabă băiețelul de lîngă. - Da, răspunde ea. - Și care e diferența între noi, băiețelii și voi fetițele? - Stai să plece asistenta de aici și îți arăt. După ce pleacă asistenta, bebelușa ridică păturica și îi arată: - Vezi acum? Noi, fetițele, avem șosetuțele roz!

O fetiță abia terminase prima săptămînă de clasa întâi și vine nervoasă acasă: „Îmi pierd vremea cu școala” îi spune mamei. „Nu știi să citesc, nu știu să scriu și nici să vorbesc nu mă lasă!”

Matei și George se întîlnesc:

Matei: Uh... Ce cald e!!!

George: Asta nu-i nimic! Găinilor noastre li se dă înghețată!

Matei: De ce?!

George: Ca să nu facă ouă fierte!

La școală, doamna învățătoare îl întreabă pe George:

Ce parte de propoziție este „ou”?

George: Substantiv!

D-na: Și ce nr.?

George: Singular!

D-na: Și ce gen?

George: Nu pot răspunde!

D-na: De ce?!

George: Pentru că nu știu dacă din el va ieși un cocoș sau o găină!

